

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060202

DOM
2020-06-11
Stockholm

Mål nr
P 9344-19

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2019-08-15 i mål nr P 1063-19, se bilaga A

PARTER

Klagande

Östersunds kommun

Ombud: SN

Kommunledningsförvaltningen

Motpart

1. AK

2. MS

SAKEN

Bygglov m.m. för fristående digital skylt på fastigheten XX i Östersunds kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom fastställer Mark- och miljööverdomstolen Miljö- och samhällsnämnden i Östersunds kommuns beslut den 3 oktober 2018, § 254, dnr L 2018-447, att bevilja bygglov och startbesked för fristående digital skylt på fastigheten XX i Östersunds kommun.

Dok.Id 1593450

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Östersunds kommun har yrkat att mark- och miljödomstolens dom ska upphävas och att Miljö- och samhällsnämnden i Östersunds kommuns beslut ska fastställas.

AK och **MS** har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Östersunds kommun har vidhållit sin talan så som den förts i mark- och miljödomstolen.

AK och **MS** har vidhållit vad de tidigare anfört med följande tillägg. Skylten inverkar på stadens silhuett och karaktär. Det öppna landskapet med fri sikt över Storsjön och höjdskillnaderna på Frösön inverkar på skyltens synlighet och påverkan.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

För fastigheten XX gäller stadsplan för del av Frösö Köping (kv. Disponenten m.fl.) från 1968. En sådan plan ska enligt övergångsbestämmelserna till plan- och bygglagen (2010:900), PBL, gälla som detaljplan. Vidare ligger fastigheten inom ett område som är av riksintresse för kulturmiljövården.

Mark- och miljööverdomstolen konstaterar att länsstyrelsen vid sin prövning har tillämpat Naturvårdsverkets allmänna råd om påtaglig skada till 3 kap. 6 § 2 stycket miljöbalken (NFS 2005:17). Länsstyrelsen har därvid bedömt att om den aktuella åtgärden skulle genomföras skulle den utgöra en påtaglig skada för riksintresset Östersund stad, Z27. Mark- och miljödomstolen har instämt i Länsstyrelsens bedömning.

Mark- och miljööverdomstolen konstaterar följande. Inom ett område med detaljplan ska bygglov ges bl.a. om åtgärden inte strider mot detaljplanen och byggnadsverket

utföras och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärden på platsen och intresset av en god helhetsverkan, se 9 kap. 30 § samt 2 kap. 6 § första stycket 1 och tredje stycket PBL. En bygglovsprövning i ett område som omfattas av en detaljplan innefattar däremot inte en direkt prövning av om åtgärden påtagligt kan skada riksintressen m.m., eftersom 9 kap. 30 § PBL inte hänvisar till 2 kap. 2 § PBL. (se rättsfallet MÖD 2013:17).

Att den aktuella fastigheten ligger inom ett område av riksintresse för kulturmiljövården kan ändå få betydelse vid bedömningen av om den ansökta åtgärden är lämplig med hänsyn till stads- och landskapsbilden samt natur- och kulturvärdena på platsen, se 2 kap. 6 § PBL. Detta gäller särskilt vid tillämpning av en stadsplan tillkommen långt innan bestämmelserna om skydd av riksintressen infördes i lagstiftningen (se anført rättsfall).

I målet har inte framkommit att den plats som skylten avses att uppföras på eller dess omedelbara omgivning hyser några särskilda historiska, kulturhistoriska, miljömässiga eller konstnärliga värden. Av de i målet ingivna fotografierna framgår inte heller att området har en specifikt utpräglad bebyggelsestruktur eller att det finns någon särskilt värdefull naturmiljö där. I riksintressebeskrivningen för Östersund stad anges som ett uttryck för riksintresset ”stadens anblick”. Platsen för skylten är vid en del av Vallaleden som går längs Frösöns östra strand med Östersund stad på andra sidan Storsjön. Skyltens placering och dess storlek kan inte anses ha en sådan påverkan på riksintresset att den är olämplig med hänsyn till stadsbilden. Bygglovets strider alltså inte mot anpassningskraven i 2 kap. 6 § PBL.

Den lovsökta skylten kan inte heller anses medföra en betydande olägenhet i plan- och bygglagens mening för AK och MS fastighet, se 9 kap. 30 § samt 2 kap. 9 § PBL. Vad AK och MS i övrigt anført förändrar inte denna bedömning.

Sammanfattningsvis anser Mark- och miljööverdomstolen att det inte föreligger hinder för ansökt bygglov, varför mark- och miljödomstolens dom ska ändras och nämndens beslut att bevilja bygglov och startbesked för fristående digital skylt ska fastställas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Anna Tiberg, Birgitta Bylund Uddenfeldt, Christina Ericson, referent, och tekniska rådet Ewa Andrén Holst.

Föredragande har varit Carlos Leal.

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2019-08-15
meddelad i
Östersund

Mål nr P 1063-19

PARTER

Klagande
Östersunds kommun

Ombud: SN
Kommunledningsförvaltningen

ÖVERKLAGAT BESLUT

Beslut av Länsstyrelsen i Jämtlands län den 21 mars 2019 i ärende nr 403-8077-18, se bilaga 1.

SAKEN

Bygglov för fristående digital skylt på fastigheten XX i Östersunds kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Östersunds kommun (kommunen) ansökte i juni 2018 hos Miljö- och samhällsnämnden i Östersunds kommun (nämnden) om bygglov för uppförande av en digital skylt vid Vallaleden på Frösön.

Nämnden beviljade bygglov genom beslut den 3 oktober 2018, som överklagades till Länsstyrelsen i Jämtlands län (länsstyrelsen). Länsstyrelsen biföll överklagandet och upphävde bygglovets genom beslut den 21 mars 2019, se bilaga 1.

Som skäl för sitt beslut angav länsstyrelsen bland annat att *[d]en upplysta skyltens placering vid just denna plats förtar utblicken [för den som åker Vallaleden österut från Rödövägen] mot staden Östersund och innebär att det i riksintresset utpekade värdet av "stadens anblick" mer än obetydligt skadas, något som innebär att skylten skulle utgöra en påtaglig skada för riksintresset och därmed strider mot 3 kap. 6 § miljöbalken.*

Kommunen har överklagat nämndens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Kommunen har yrkat att mark- och miljödomstolen upphäver länsstyrelsens beslut och har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande.

Bedömningen att skylten påtagligt skulle skada riksintresset för kulturmiljövården är felaktig. Det handlar endast om en skylt, inte om till exempel en byggnad som för alltid ändrar stadens siluett eller karaktär. Liknande skyltar finns i många städer i Sverige, varav många städer är riksintressen för kulturmiljövården.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har tagit del av de handlingar som har legat till grund för underinstansernas beslut. Domstolen delar den bedömning som länsstyrelsen har gjort, med följande tillägg.

Den planerade skylten riskerar inte enbart att fånga uppmärksamheten hos resenärer längs Vallaleden (snarare syftar skylten till just detta). Den riskerar enligt mark- och miljödomstolens uppfattning dessutom att även störa utblicken över Östersund och Storsjön från en större del av det bebyggda området på östra sidan av Frösön. Att skylten därmed skulle påverka riksintresset ”stadens anblick” torde därför vara uppenbart.

Mot bakgrund av det ovan anförda, och i enlighet med länsstyrelsens redogörelse för hur bedömningen av hur påverkan på riksintresset ska bedömas, ska överklagandet således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 5 september 2019.

Anders Carlbaum

Daniel Janonius Löwgren

I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Anders Carlbaum, ordförande, och tekniska rådet Daniel Janonius Löwgren.